

INSPIRING
ENVIRONMENT

**“PurpleGreen Solwin”
vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība
Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastā**

*Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) ziņojuma sabiedriskā apspriešana
2024. gada 17. decembris, Vīpe*

Ietekmes uz vidi novērtējuma process

Ietekmes uz vidi novērtējuma galvenie uzdevumi

Esošā vides stāvoķļa izpēte

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi izpēte, alternatīvu analīze

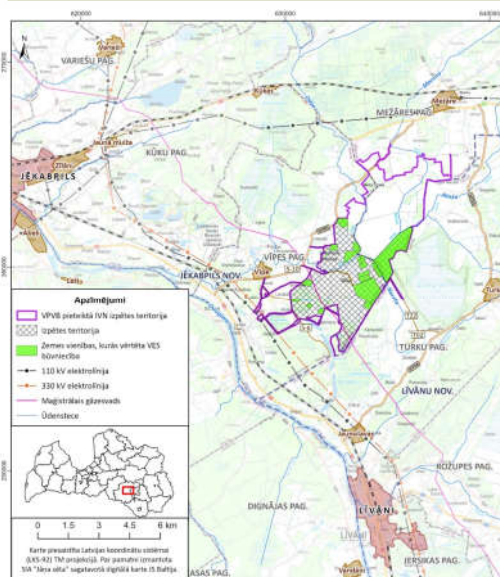
Priekšlikumu izstrāde nelabvēlīgo ietekmju samazināšanai vai novēršanai

Nepieciešamo monitoringa prasību izstrāde paliekošo ietekmju novērošanai

Vēja parka novietojums

IVN izpētes teritorijas platība:

- 2946,4 ha

Izpētes teritorijas platība:

- 1635,2 ha

VES būvniecība:

- 16 zemes vienības

Saistītās infrastruktūras būvniecība:

- 90 zemes vienības

Trīs VES izvietojuma alternatīvas:

- B alternatīva - 17 VES būvniecība

- C alternatīva - 17 VES būvniecība

- E alternatīva - 16 VES būvniecība

Tehnoloģiskās alternatīvas

Ražotājs	Nominālā ražošanas jauda (MW)	Plānotais masta augstums (m)	Rotora diametrs (m)	Kopējais stacijas augstums (m)	Vēja ātrums (m/s) pie, kura stacijas darbība tiek:		Skaņas jaudas līmenis dB (A)
					uzsākta	apturēta	
Vestas	7,2	175	172	≤261	3	25	110,1 106,9
Siemens Gamesa	7,0	165	170	≤250	3,5	25	107,0
Nordex	6,8	179	175	≤267	3	20	108,9 106,9
GE Renewable Energy	6,0	167	164	≤249	3	25	107,0

Nozīmīgāko ietekmju izvērtējums:

Vides troksnis un zemas frekvences troksnis

Trokšņa novērtēšanai veikti aprēķini (modelēšana).

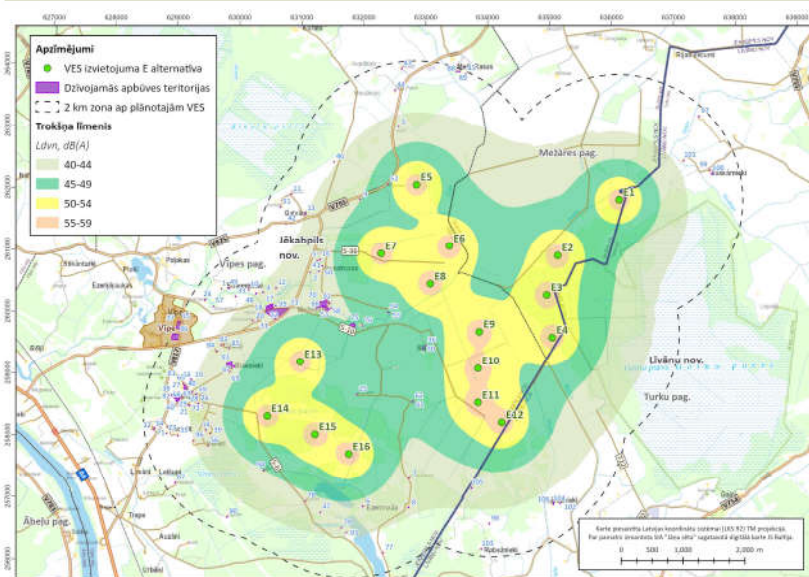
Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- VES radītais troksnis nepārsniedz Latvijas normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus.
- Daži no vērtētajiem modeļiem var radīt lielāku troksni nekā rekomendē Pasaules Veselības organizācija, taču pieejami arī VES modeļi, kas nepārsniedz šo rādītāju.
- IVN vērtēto VES modeļu radītais troksnis nepārsniedz Dānijā noteiktos rādītājus zemas frekvences trokšņa ietekmes vērtēšanai.

Sabiedrības veselības aizsardzības kontekstā nav izslēdzama neviena tehnoloģiskā alternatīva, bet par labāku alternatīvu ir uzskatāma tāda stacijas modeļa izvēle, kura radītais vides un zemas frekvences trokšņa līmenis ir zemāks.

Vides troksnis un zemas frekvences troksnis

Mirgošanas efekts

Mirgošanas efekta ietekmes laika novērtēšanai veikti aprēķini (modelēšana).

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Mirgošanas efekts var būt novērojams dzīvojamās apbūves teritorijās līdz 2 km attālumā no plānotā vēja parka.
- Mirgošanas efektu var radīt jebkura IVN vērtēta stacijas modeļa uzstādīšana.
- Vienīgais tehniskais risinājums mirgošanas efekta ietekmes laika samazināšanai ir noteiktu staciju darbības pārtraukšana brīžos, kad mirgošana ir iespējama.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir izvirzīti nosacījumi parka ekspluatācijai, apturot noteiktu staciju darbību, lai mazinātu mirgošanas efekta radīto traucējumu.

Vides risks

Lai novērtētu riskus, kas saistīti ar VES darbību, apzinātas teritorijas un objekti, kas varētu tikt ietekmēti, un izmantojot citu valstu pieredzi (vadlīnijas) novērtēts staciju individuālais risks.

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Plānotā vēja parka teritorijā un tā perifērijā paaugstināts risks ir saistīts gan ar iespējamajām staciju avārijām, gan ar apledojuma «mešanu».
- Ziņojumā ir noteiktas riska zonas katrai stacijai, sniegtas rekomendācijas par darbībām, kuras nav vēlams veikt paaugstināta riska zonās.
- Ziņojumā ir izvirzītas prasības noteiktām vēja elektrostacijām ledus «mešanas» radītā apdraudējuma mazināšanai - detektēšanas sistēmas, pretapledošanas sistēmas, nosacījumi darbības pārtraukšanai un atsākšanai.

Bioloģiskā daudzveidība - augi, dižkoki un biotopi

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz dabas daudzveidību, sertificēti dabas eksperti 2022., 2023. un 2024. gadā ir apsekojuši paredzētās darbības teritoriju un snieguši savu vērtējumu.

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Pētāmajā teritorijā atrodas vairāki aizsargājami biotopi, retas augu sugas, dižkoki un potenciāli dižkoki, kas ir nozīmīgas dzīvotnes arī citām sugām.
- Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā nav paredzama vērā ņemama negatīva ietekme uz dabas liegumā "Gaiņu purvs" esošajiem purvaino mežu biotopiem.
- Ziņojuma izstrādes laikā vairākkārt ir precizēts VES un infrastruktūras novietojums, lai izvairītos no negatīvas ietekmes radīšanas.
- Ziņojumā ir iekļautas rekomendācijas būvniecības procesa radītās ietekmes mazināšanai.

Bioloģiskā daudzveidība - sikspārņi

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz sikspārņiem sertificēti sikspārņu eksperti 2022. gadā ir veikuši lauka pētījumus un snieguši savu vērtējumu.

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Sikspārņu aktivitāte teritorijā kopumā raksturojama kā zema. Augstāka sikspārņu aktivitāte novērota mežmalās.
- Kopumā vēja parks, līdzīgi kā jebkurš cits Latvijā izbūvēts vēja parks, radīs negatīvu ietekmi uz sikspārņu populācijām.
- Lai mazinātu ietekmi visām stacijām ir jāizmanto tā saucamais «bat-mode» darbības režīms.
- Vēja parka ekspluatācijas laikā ir jāveic sikspārņu monitorings, ja nepieciešams, koriģējot darbības ierobežojumus.

Ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*
© Julita Kluša

Bioloģiskā daudzveidība - putni

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz ornitofaunu sertificēts ornitologs 2022. un 2023. gadā ir veicis lauka pētījumus un sniedzis savu vērtējumu.

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Paredzētās darbības īstenošana varētu radīt būtisku negatīvu ietekmi uz migrējošiem putniem, īpaši ūdensputnu un bridējputnu sugām.
- Vēja parka teritorijā un tā perifērijā ir novēroti arī dienas plēsīgie putni, kuru ligzdošanas teritorijas ir salīdzinoši nelielas.
- Līdzīgi kā jebkurš cits vēja parks Latvijā, arī šis viennozīmīgi radīs negatīvu ietekmi uz putniem.
- Lai mazinātu ietekmi uz migrējošiem putniem, staciju darbība ir jāaptur laika periodā, kad nozīmīgi putni bari uzturas vēja parka teritorijā, tās tiešā perifērijā vai to šķērso.
- Rekomendēts izvēlēties pēc iespējas klusākas vēja elektrostacijas.
- VES ir aprīkojamas ar detektēšanas iekārtām, kas atpazīst noteiktas putnu sugas un aptur staciju darbību tām tuvojoties vai lāpstīnas krāsojamas kontrastainā krāsā.
- Vēja parka būvniecības un ekspluatācijas laikā ir jāveic putnu monitoringa, ja nepieciešams, koriģējot darbības ierobežojumus.

Ietekme uz ainavu

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā ir veikta plānotā vēja parka saskatāmības modelēšana un vizuālās ietekmes zonu noteikšana. Sagatavotas vizualizācijas no nozīmīgiem apkārtnes objektiem (skatu punktiem).

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Vēja parka būvniecība mainīs apkārtējo ainavu. Būtiskākā ietekme uz ainavu sagaidāma ļoti augstas un augstas vizuālās ietekmes zonā, kas sniedzas vidēji līdz 3 km attālumā no vēja parka.
- Lai mazinātu ietekmi uz ainavu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir noteikti obligāti īstenojamie un rekomendējamie pasākumi (piem., viena augstuma, viena modeļa VES izbūve, skatus aizsedzoši apstādījumi).

Ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām

Lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz kultūrvēsturiskajām vērtībām, kultūrvēstures eksperte ir analizējusi informāciju par paredzētās darbības apkārtnē esošajām vērtībām. Novērtējuma ietvaros veikti arī lauka apsekojumi.

Galvenie secinājumi, nosacījumi un rekomendācijas:

- Plānotā vēja parka izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā līdz šim zināmo un valsts aizsargāto kultūras pieminekļu koncentrācija nav augsta.
- Arī savrupatradumu atklāšanas iespējamība kopumā nav augsta.
- *Izstrādājot vēja parka būvniecības projektu detalizēti jāizvērtē lielgabarīta kravu transportēšanas maršruti.*

Citas vērtētās ietekmes

Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā vērtēta arī virkne citu ietekmes aspektu, un par vērtējumiem plašāka informācija ir pieejama ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā:

- Ietekme uz gaisa satiksmes uzraudzības iekārtām un sakaru iekārtām;*
- Elektromagnētiskie lauki;*
- Vibrācijas;*
- Ietekme uz meliorācijas sistēmām;*
- Sociāli ekonomiskie aspekti;*
- Ietekme uz gaisa kvalitāti būvniecības procesa laikā;*
- Klimata pārmaiņas un SEG emisijas;*
- Atkritumu apsaimniekošana.*

Turpmākie soļi IVN procesā

IVN ziņojuma aktualizācija pēc sabiedrības un valsts institūciju komentāru saņemšanas

Aktualizētā IVN ziņojuma iesniegšana
Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma sniegšanai

Aktualizētā ziņojuma versija būs pieejama tīmekļa vietnē
<https://environment.lv>

Ministru kabinets pieņem lēmumu par
paredzētās darbības akceptēšanu, ņemot vērā VPVB atzinumu

Sabiedrības līdzdalība

Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par ziņojumu līdz **2025. gada 17. janvārim** aicinām iesniegt Vides pārraudzības valsts birojā, sūtot tos uz adresi: Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, vai elektroniskā pasta adresi: pasts@vpvb.gov.lv.

